

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
“ПРОФ. ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН”
бул. „Шипченски проход“ № 52, бл. 17
София 1113, тел./fax: 872-23-02
e-mail: ibe@ibl.bas.bg

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ф.н. Марияна Цибранска-Костова,

по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” в Секцията за история на българския език в Института за български език “Проф. Л. Андрейчин”, Българска академия на науките

КАНДИДАТ: главен асистент доктор Явор Ивов Милтенов

В бр. 58 на «Държавен вестник» от 02.07.2013 г е обявен конкурс за доцент за нуждите на Секцията за история на българския език в Института за български език «Проф. Л. Андрейчин», единственият кандидат по който е гл. ас. д-р Явор Ивов Милтенов. Д-р Милтенов има магистърска степен по специалността българска филология от Факултета по славянски филологии на СУ «Св. Климент Охридски». Притежава образователната и научната степен «доктор». Професионалният му стаж в Института за български език започва през 2006 г., като последователно заема длъжностите проучвател, научен сътрудник II ст., а от 2010 г. главен асистент. Изброените данни за образователния ценз и професионалния опит на д-р Милтенов, изисквани от Закона за развитие на академичния състав в Република България, се допълват от внушителна по обем и респектираща със своето качество и разнообразие научна продукция, част от която кандидатът е представил за целите на обявената процедура, а именно:

- 1. Отпечатан хабилитационен труд – монография от 551 страници на тема «Златоструй: старобългарски хомилетичен свод, създаден по инициатива на българския цар Симеон». Изд. «Авалон». С., 2013.**

2. 25 статии и студии в български и чуждестранни научни периодики, поредици и сборници, както и **14 доклада** (4 изнесени на форуми в чужбина и 10 в България, преобладаващата част от които също са с международно участие).

3. Участие в седем научни проекта на водещи институции, каквите са Институтът за български език, СУ «Св. Кл. Охридски», Библиотеката на БАН. На един от тези проекти, посветен на каталогизацията и проучването на старобългарския превод на съчиненията на св. Йоан Златоуст, все още в активен процес на работа, д-р Милтенов е и ръководител. Забележителна е продуктивността по този проект и неговата тематика, по която изследователят реализира серия публикации и основна част от хабилитационния си труд, при това за относително кратко време и преди завършването на проекта.

Основните приноси в монографичното му изследване бих разделила на: *теоретични*, разкриващи състава, източниците, гръцките кореспондиращи текстове на протоколекцията от слова на Йоан Златоуст, която възниква в самото начало на X в. при управлението на българския цар Симеон (по-точно между 913 и 927); *конкретно издание на 5 текста*, към които е приложена целенасочена модерна лингво-текстология с крайната цел чрез дагностичните разночестения да се установят белезите на отделните преписи и групи, както и изменението на прототипа. По същество втората част е задълбочено филологическо изследване, което впечатлява дори на равнището на проведената паралелна сегментация на славяно-гръцките микротекстови успоредици. Изключително важни общи изводи от културологично естество са тези за характера на Златоструя като хомилетичен свод, а не просто сборник, който в голяма степен обогатява представата за книжовната дейност в епохата на Златния век.

От останалите публикации бих искала да отбележа специално студията за глаголическите вписвания в кирилските ръкописи, отпечатана в два последователни броя наrenomираното списание Wiener Slavistisches Jahrbuch от 2009 г. Тя е ценен каталог на база данни от общо 50 ръкописа за употребата на глаголическо писмо до XV в. и успешен опит за прецизна класификация на типовете вписвания с глаголица. На пръв поглед изглежда естествен изводът следите от първата славянска графична система да са белег за стариност на

антиграфа на съответния препис, но д-р Милтенов има съзнанието за сложността на явлението и разнообразието на случаите, които подлежат на типологизация (глаголица в основен текст, в паратекст; в свързан текст, отделни букви или букви с цифрова стойност; в различни типове ръкописи и т.н.). В работата проличава умението на изследователя да онагледява своите изводи чрез допълнителни технически форми и статистически данни, което за един каталог е особено ценно. Отвъд емпиричните данни изчерпателно е поставен проблемът за различните причини за тези вписвания. Убедена съм, че този вече реализиран индивидуален проект, който прави чест на СИБЕ, където бе разработен, ще е една от работите на д-р Милтенов с най-висок индекс на цитиране и че тя задава изследователски модел. Въпреки че е неизбежно увеличаването на броя на известните глаголически вписвания поради нови находки (каквото неподозирano изникват – например откритият от проф. Смядовски триоден фрагмент; неизследваните атонски сбирки), едва ли би могло да има съществена промяна в очертаната от автора типология. От тази гледна точка д-р Милтенов има съществен принос и в проучването на следите от глаголица в Йоан-Александровия псалтир (песнивец) от 1337 г.

Дори когато д-р Милтенов пише отделна статия, несвързана с проект, а плод на лично откривателство, проличават находчивостта в избора на изследвания обект и предмет, яснотата на целите, аналитизъмът и ефективността на положения труд. Особено държа да подчертая тази резултатност, която свидетелства не просто за добре свършена работа, а за отданост на работата, подплатена с безспорна подготвеност и талант. Много добро впечатление прави фактът, че част от публикациите на младия учен са осъществени на чужд език и/или в престижни чуждестранни периодики. Авторът вече е известен и добре приет в международните палеославистични среди, което личи от приложения списък на цитиранията.

Работейки в СИБЕ, д-р Милтенов има възможност да развие и потенциала си на лексикограф – една друга сфера на комплексните му изяви като медиевист и палеославист. Той има авторско участие от 200 статии в Речника на произведенията на Патриарх Евтимий, също така е един от редакторите на Речника-индекс на Синайския евхологий на П. Пенкова.